

Visie op Media en Technologie

IT-hardware (productie en distributie)

- Na een zwaar jaar 2009, brengt 2010 stabilisatie van hardwareverkoop
- Duurzaamheid en energieverbruik nemen in belang toe de komende jaren
- Trends richting draadloos, mobiel en de integratie van hardware en software

Branchebeschrijving

Bedrijven in deze branche houden zich bezig met één of meer schakels in het proces van ontwerp, productie, marketing, distributie, verkoop en after-sales services van IT-hardware. Convergentie van diensten en producten leidt tot vervaging tussen productgroepen in elektronica. De

scheidslijn tussen telecommunicatie-, computerapparatuur en consumentenelektronica is op zowel de zakelijke als de consumentenmarkt steeds minder relevant. IT-hardware wordt daarom in dit rapport breed opgevat.

Trends en ontwikkelingen

Net als tijdens de vorige recessie zijn de uitgaven aan hardware in 2009 sterk afgenomen. De omzet aan pc's, copiers, laptops en servers is vorig jaar met ruim 11% gedaald, waarmee hardware het slechtst scoorde van alle verschillende ICT-segmenten. Het bedrijfsleven, maar ook overheden en consumenten, stellen de aanschaf van nieuwe hardware uit. Vooral de industrie en de financiële instellingen hebben door de recessie veel minder geïnvesteerd in ICT. Het besef dringt ook steeds meer door dat de huidige generatie computers veel minder snel aan vervanging toe is. Nieuwe software en besturingssystemen dwingen niet meer per definitie tot de aanschaf van nieuwe computers met betere specificaties. Kortom, de economische

levensduur van pc's wordt opgerekt. Daarnaast drukt de continue prijserosie en een trend naar kleinere (en goedkopere) netbooks op de omzetontwikkeling. De productie van IT-hardware vindt grotendeels plaats in Aziatische, opkomende economieën met relatief veel lagere arbeidskosten. In Nederland vindt wel veel assemblage plaats van deze massaproducten, vooral van computers. Daarnaast is ons land sterk in bepaalde nichemarkten van hoogwaardige hardware producten, zoals de machines van ASML. In de distributie van hardware neigen producenten door de voortdurende margedruk naar directe verkoop via internet of mono-brand winkels. Dit gaat ten koste van een deel van het retailkanaal, maar vooral van de IT groothandel.

Onze visie

Voor 2010 zijn de verwachtingen voor de hardwarebranche gematigd positief. ABN AMRO verwacht een stabilisering van de markt met een omzetontwikkeling rond de nullijn. De uitgestelde bestedingen aan hardware uit 2008 en 2009 moeten eens weer voor extra omzet gaan zorgen. Wij verwachten echter dat het grootste deel van dit effect pas in 2011 plaatsvindt. Dit jaar zal het nieuwe besturingsprogramma Windows 7 de verkoop van hardware een lichte impuls kunnen geven. Maar het effect zal beperkter zijn dan bij vorige releases van Microsoft. Andere positieve impulsen zijn nieuwe producten als e-readers, nieuwe modellen smartphones en netbooks en laptops met langere batterijduur. Een aantal langetermijntrends zijn bepalend in de IT-hardware.

De consument heeft een grote voorkeur voor draadloze apparaten en is ook in toenemende mate overall online. Succesvolle nieuwe hardware kent vaak een hoge mate van integratie van hardware, design en software. Dit Apple-effect betekent dat producenten proberen hardware te ontwerpen die ook na verkoop van de hardware zelf, omzet oplevert in verschillende after-market software en content diensten. Het segment datacentra laat een sterke groei zien door de trend richting managed hosting (extern beheer van servers) en groei van de consumptie van content via internet. Het energiegebruik van deze centra is echter zo hoog, dat een omslag richting energiezuinige servers en duurzame datacentra onontkoombaar is.

Kerngegevens

Totale uitgaven IT apparatuur: **EUR 5,8 mrd**

- waarvan pc's (inclusief laptops): **49%**

- waarvan printers: **11%**

- waarvan dataopslagapparatuur: **6%**

- waarvan servers en netwerkapparatuur: **34%**

Websites

www.ictoffice.nl

www.automatiseringgids.nl

www.ict-barometer.nl

www.computable.nl

ABN AMRO omzetverwachting 2010: stabilisatie

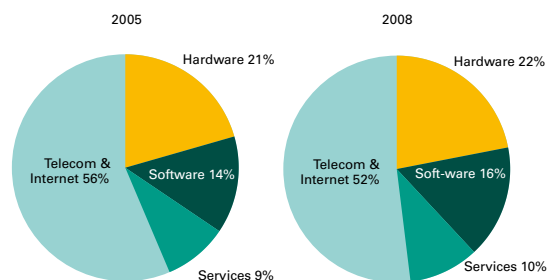
Visie op Media en Technologie

IT-hardware (productie en distributie)

Marktaandeel ICT segmenten

Bron: ICT-Office

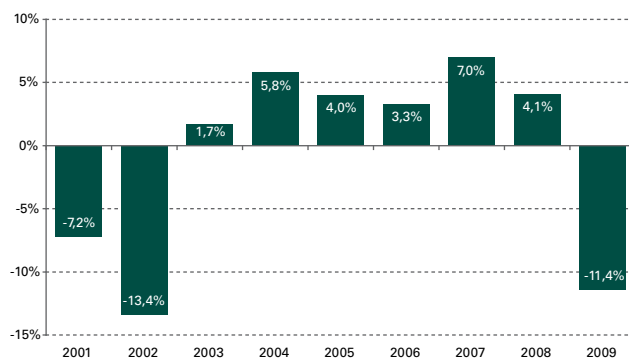
- De totale bestedingen aan ICT in Nederland komen in 2009 uit op EUR 29,1 miljard, een daling van circa 6% ten opzichte van 2008. Iets meer dan de helft hiervan is uitgegeven aan telecommunicatie en internet.
- De marktaandeel van de verschillende ICT-segmenten verschuiven over de jaren langzaam van telecommunicatie richting software en services.

Omzetontwikkeling IT-hardware

Bron: ICT-Office

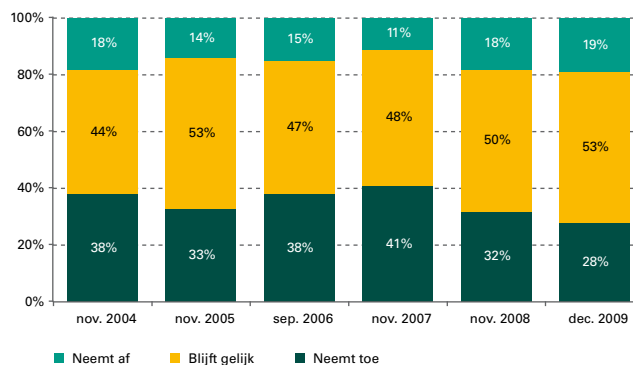
- Net als tijdens de vorige recessie van 2001 tot 2002 zijn de uitgaven aan IT-hardware in 2009 sterk gedaald. Zowel het bedrijfsleven als de consument heeft bezuinigd op de aanschaf van nieuwe laptops, pc's en software en nieuwe investeringen uitgesteld.
- Normaliter zijn de (semi)publieke overheden in tijden van recessie nog betrouwbare klanten voor hardwareleveranciers. Maar ook deze hebben in 2009 hun bestedingen terugschroefd.

Peiling hardwarebestedingen

Bron: Ernst & Young

- De ICT-barometer geeft aan dat ondernemers eind 2009 niet optimistisch zijn over hun hardwarebestedingen voor het komende jaar. Daarnaast is ook de Nederlandse consument terughoudend in de aankoop van hardware producten.
- Toch is het de verwachting dat in 2010 een omslag zal plaatsvinden in de investeringen in hardware. ABN AMRO verwacht per saldo dan ook een stabilisering van de omzet in deze ICT-branche.

Peiling hardwarebestedingen naar sector (december 2009)

Bron: Ernst & Young

- De verkoop van hardware aan het bedrijfsleven is opgedeeld in verschillende sectoren. Elk van deze sectoren heeft zijn eigen dynamiek in de economische conjunctuur en kent dus een eigen vraagcyclus.
- Voor 2010 zal de vraag naar hardware vooral moeten komen uit de handel en distributie. In de industriële sector kan de investeringsbereidheid positief omslaan als de exportvraag aanhoudend sterk blijkt.

